

غلام باستانی جهان شمول

چرا «پیرپسر» بهترین انتخاب برای اسکار است؟

ابراهیم عمران
روزنامه‌نگار

هر چند هیچ‌گاه به گفت و توصیه منتقد و روزنامه‌نگار در معرفی فیلم به آکادمی اسکار وقتی داده نشده؛ ولی برپیراه نیست اگر کمی در مورد دلایل انتخاب فیلم «پیرپسر» داد سخن سر دهیم. البته فیلم «زن و بچه» و اثر به‌غایت دلچسب ومانای «گریزه» هم می‌توانند در این فهرست باشند. گریزه که در تک‌اکران محدود جشنواره، به‌حدی مورد توجه قرار گرفت که تا ساعت‌ها در ذهن جولان می‌داد؛ آن هم با بازی یک‌دست امین حیایی در کاراکتری قابل فهم. هر چند این فیلم تحسین شد در جمع اهالی رسانه و منتقدان؛ ولی یکی، دو شب بعد با اکران «پیرپسر» و حواشی آن، این فیلم به محاق رفت؛ که اگر نبود این اکران پشت‌تسر هم، شاید «گریزه»، حالیه‌زبان‌زدمنتقدان وروزنامه‌نگاران هنری می‌شد. حال بگذریم از این فیلم‌وبه چرایی انتخاب احتمالی «پیرپسر» اکتای براهنی بپردازیم. کشورها سعی می‌کنند فیلمی انتخاب نمایند که داستان و قصه آن جهان‌شمول باشد.

فهم‌اش برای جغرافیای دیگر، آسان و درکش هم سهل. درحقیقت داوران اسکار آن را مزمه‌کنند و شیرینی و تلخی فیلم برایشان ملموس باشد؛ نه اینکه از جهان داستان فیلم چیزی دستگیرشان نشود یا مختص همان کشور سازنده باشد. جدا از برخی مسائل سیاسی یا قصه و مستندهای سیاسی- اجتماعی که دلایل انتخاب آن روشن است؛ آکادمی اسکار، فیلمی را برمی‌گزیند که برای جمعیت فیلم‌بین دنیا، مفهوم واحدی را ساطع کند. حال می‌توان با قطعیت گفت، کجای این گیتی فردی چون «غلام باستانی» و پلشتی ذاتی و تندخویی اخلاقی اش ندارد؟ در کجای دنیا پدر منعت‌طلب یا فرد سودجویی چون او یافت نمی‌شود؟ در کدامین جغرافیا غلام باستانی، لمس و حس و درک نمی‌شود میزان کج‌فهمی رفتاری اش؟ جهان‌شمولی پلشت‌وارش، قبض و بسط روحیاتش و وزن بارگی مغرورش در همه‌جای جهان می‌تواند مایه‌ازا داشته باشد. از آمریکا، اروپا، آفریقا و آسیا، از هر مخاطبی که پرسیده شود؛ به‌حتم تم آشنایی خواهد داشت در نظر آنان این فرد. و شاید حتی بتوانند نمونه‌های فراوانی از آن ارائه هم دهند. یا «رعنا» در کدامین نقطه از جهان هستی جایگزین ندارد. قتل‌خیزدش، سیاسی‌گونه رفتار کردنش، به‌ر دو و دیوار زدنش در دو نخله سنتی و روشنفکری و به مقصود رساندن منویات درونش، به‌حتم‌مختص جغرافیای بومی ایران نیست. حتی پذیرش و سکوت به‌اجبارش در برابر جبر زمانه و دم‌برنیاورندش در برابر آنچه به‌سرش می‌آید؛ همه‌وهمه می‌تواند برای مخاطبان دیگر کشورها، آشنا و باورپذیر باشد. علی «پیرپسر» هم کم ندارد مثل خود در دنیا؛ افسرده، غمین و دست‌به‌گریبان، مانده، روشن‌ذهنی که اوردگاهی برای بروز داشته‌هایش ندارد. پسری که پیر درد و انباشت افکار بیرون‌نداده‌اش شده است. پسری که حتی شور عاشقی را اگر هم در ذهن داشته باشد،

مجاللی برای بروز آن نمی‌یابد. همه این خصوصیات در جهان پسامدرن می‌تواند دل‌پذیری شرقی‌گونه‌اش، مایه‌ازای زیادی پیدا کند. جهانی که در بستر مدرنیته آزادنده‌اش سیقل می‌خورد به‌حتم تشنه آن هست که کاراکتری چون علی را هضم نماید. بی‌پروا نژدش در ذهن، چه که مجال نشان دادن این شخصیت‌ها در دنیای فیلم‌سازی هالیوود و اروپا، بسیار کم است. و اگر هم چنین کاراکترهایی در قصه‌هایی باشند، در خرده‌پیرنگ‌های احتمالی اش گم می‌شوند. پس ذهن و روان آدمیان مدرن کنونی، کمی بدش نمی‌آید دیدن آنچه نقیض اش را در جغرافیای زیست‌اش به‌کرات دیده است. دیگر کاراکترهای این فیلم از رضا برادر علی- گرفته تا غمخوار دوست غلام، همه آنچنان آشنا و قابل درک هستند که نیاز به وا‌کوی‌شان نیست. کجای دنیا غمخوار وجود ندارد. غمخواری که فقط غم دوست نمی‌خورد؛ کمی هم غم خویش‌تن دارد. کجای جهان گمده‌های می‌خواری و آفون برپا نیست. حال گیریم آفون‌های جدید که روح و روان زائل می‌کند. پس پرواضح است که شخصیت‌های این فیلم برای داوران و تماشاگران احتمالی آن، می‌توانند قرینه‌های فراوانی داشته باشند. بازی‌ها هم آنچنان جاندار هستند که نظرات را جلب کنند. می‌ماند آنکه فیلم در بستر تکنیک‌الش، چه نمره‌ای کسب کند. اگر انتخاب، «پیرپسر» باشد از سوی ایران، بعید می‌نماید که نتواند نظر داوران سختگیر اسکار را جلب نماید. جز اینکه داورانی از جرگه منتقد ماقبل و مابعد فیلم «خوب و بد»، در آن حضور داشته باشند که دور از ذهن است، بودن چنین افرادی در میان مهمترین قاضیان شناخت فیلم‌های خوب دنیا، هر چند باز هم امید می‌رود که انتخاب «پیرپسر» در نظر پیران تصمیم‌گیر سینمای ایران می‌باشد، که اگر چنین نباشد، همه تحلیل‌ها بر آب روان است و بس...

۱۶
۲۴ ساعت
24 HOURShammihanmedia@gmail.com
@Hammihanonline

• صاحب امتیاز و مدیرمسئول: غلامحسین کرباسچی
• مشاوران: عباس عیدی و احمد زیدآبادی
• سردبیر: محمدجواد روح • معاون سردبیر: مهرداد خدیو • دبیر آنلاین: شبنم رحمتی
• دبیران گروه‌ها: فرزانه طهرانی (اقتصاد) • آرمین منتظری (دیپلماسی و بین‌الملل)
• علی ورامینی (رسانه و فرهنگ) • سمیه متقی (سیاست) • الناز محمدی (جامعه) • آرش خاموشی (عکس)
• مدیراداری و آگهی‌ها: شاهرخ حیدری
• مدیر هنری: مهدی قربانی تبار
• هادی حیدری (طرح و کاریکاتور) • حروفچینی و ویراستاری: شهرام هادی

• تلفن روابط عمومی: ۰۸۸۷۴۹۳۰۰ • تحریریه: ۰۸۸۷۳۰۲۹۱ • آگهی‌ها: ۰۸۸۷۳۵۲۰۷ • نشانی: خیابان شهید بهشتی، خیابان پاکستان، کوچه دوازدهم، پلاک ۱۸
• لینتوگرافی و چاپ: هم‌میهن • تلفن چاپخانه: ۰۲۱۴۶۸۲۱۱۱۴ • توزیع: نشر گستر امروز نوین • تلفن: ۰۲۱-۶۱۹۳۳۰۰۰

قرعه شانسی نمایندگان ایران

بررسی قرعه کشی لیگ قهرمانان و نخبگان آسیا و شرایط ویژه تراکتور، استقلال و سپاهان

سپهر خرمی

گزارشگر ورزشی هم‌میهن

ظاهر جمعه قرعه‌کشی رقابت‌های لیگ نخبگان آسیا و سطح دوم لیگ قهرمانان آسیا انجام شد و تیم‌های باشگاهی حاضر در این مسابقات، رقبای خود را شناختند. لیگ نخبگان و لیگ قهرمانان آسیا با فرمت جدید برای دومین سال در حال برگزاری است که اتفاقاً همین تفکیک تیم‌های قدرتمند و قهرمان لیگ‌ها با تیم‌هایی که در سطح ضعیف‌تر هستند، مورد استقبال هواداران این رشته و البته اسپانسرها قرار گرفت. در فصل گذشته رقابت‌های لیگ نخبگان آسیا، الاهلی عربستان موفق شد قهرمان شود و در سطح دوم این مسابقات، الشارجه امارات قهرمان شد. در این فصل از رقابت‌ها، تراکتور تبریز قهرمان لیگ بیست‌وچهارم، در لیگ نخبگان آسیا حضور دارد و دو تیم استقلال تهران و سپاهان اصفهان در لیگ قهرمانان آسیا بازی خواهند کرد. در این گزارش قصد داریم رقبای سه نماینده ایران را در این دو تورنمنت قابل توجه مورد ارزیابی قرار دهیم.

لیگندساینتو

قرار است لیگ قهرمانان آسیا در سطح دوم، با حضور ۱۶ تیم در قالب چهار گروه برگزار گردد و همچون گذشته به‌صورت رفت‌وبرگشت ادامه خواهد داشت. استقلال و سپاهان، نمایندگان ایران در این تورنمنت هستند که در سید دوم و اول جای گرفته‌اند. در فصل گذشته این رقابت‌ها تراکتور و سپاهان در این سطح حضور داشتند که تی‌تی‌ها در مراحل حذفی مقابل التعاون کنار رفتند و سپاهان در مرحله گروهی از گردونه مسابقات حذف شد. در این فصل از رقابت‌ها، اردن سه نماینده و ایران، هند، بحرین و ترکمنستان هرکدام دو نماینده دارند و این درحالی است که سایر کشورهای حاضر در لیگ قهرمانان آسیا سطح دو، با یک شرکت‌کننده یا به این تورنمنت گذاشتند. از هر گروه، دو تیم نخست به مرحله حذفی راه پیدا خواهند کرد و دیگر تیم‌های هر گروه حذف خواهند شد. در این مرحله و بعد از قرعه‌کشی مشخص شد که استقلال در سید دوم با تیم‌های الوصل امارات، المحرق بحرین و الوحدت اردن هم‌گروه شده است. گروهی کاملاً آسان که روی کاغذ حتی تیم‌های چهارم تا ششم لیگ برتر ایران هم می‌توانند در تقابل با این تیم‌های حوزه خلیج فارس شانس صعود داشته باشند. باتوجه به اینکه استقلال در این فصل تیم قابل توجه و گران‌قیمتی را بسته، طبعاً از شانس بالایی برای موفقیت در لیگ قهرمانان آسیا برخوردار است. البته فوتبال دوستان خاطرشان هست که نماینده اردن سال گذشته به‌شکل عجیبی سپاهان اصفهان را در همین رقابت‌ها به برادر بزرگی انداخت و انطور که در ظاهر امر پیداست، حریفی نیست که بتوان با قطعیت پیروزی مقابل آنها را قطعی دانست. هر چند المحرق که تحت‌عنوان قهرمان بحرین به آسیا رسیده، شاید قرعه مناسبی برای آبی‌های تهران باشد. البته که الوصل امارات مشخصاً سخت‌ترین حریف استقلال در این گروه خواهد بود. نبرد با حریف اماراتی، باتوجه به برخی از چهره‌های خارجی این تیم برای شاگردان سایپنتو می‌تواند از مومن سختی قلمداد شود.

سفر تیم محرم از هند و آمال تا قلب اردن

برای سپاهان اما قرعه‌کشی حتی در قیاس با استقلال هم آسان‌تر از همیشه قلمداد می‌شود. شاید اگر خود محرم نویدکیا هم جین برداشتن گوی‌ها حضور داشت، چنین قرعه آسان و قابل قبولی را بر نمی‌داشت. سپاهان در گروه سوم لیگ قهرمانان آسیا با الحسین اردن، موهون باگان هند و آمال ترکمنستان هم‌گروه شده است. شاگردان محرم نویدکیا هم

در تجربه‌ای مشابه با استقلال قرار است راهی اردن شوند تا با الحسین، قهرمان دو دوره اخیر لیگ این کشور، رودرو شود. البته نماینده اصفهان در فصل گذشته از سفر به اردن خاطره چندان خوشی ندارد و بارها مقابل تیم‌های این چنینی که با دفاع و ضدحمله بازی می‌کنند زمین گیر شده اما طبعاً نویدکیا از تجربه مریمان گذشته در این تیم درس گرفته است. سپاهان در این گروه قرار است با آمال ترکمنستان و موهون باگان هند هم روبه‌رو شود. آمال پیش‌ازاین در لیگ قهرمانان آسیا ۲۰۲۲ با فولاد دیدار داشت که شرایط سختی برای شاگردان نکونام رقم خورد اما در نهایت موفق به پیروزی شدند. از سوی دیگر، نماینده فوتبال هند هم که دومین تجربه حضورش در آسیا را حس می‌کند، سال گذشته به‌یک‌باره تصمیم گرفتند از شرکت در این تورنمنت انصراف دهند تا گروه تراکتور تبریز با تغییر مهمی همراه شود.

نفس راحت اسکوچیچ

شاید برای هواداران فوتبال تقابل تیم‌های ایرانی با عربستانی بسیار جذاب تلقی شود اما برای خود باشگاه‌ها این رقابت اصلاً خوشایند نیست. فوتبال ایران به‌خصوص در دهه باشگاهی سال‌هاست که دیگر در سطح اول برای مدعی بودن و رقابت تا رسیدن به رده‌های بالا شانس‌ی ندارد و فاصله گرفته، بنابراین رقابت با تیم‌های قدرتمند عربستانی و از دندان مسلح طبعاً نتایج در خور شأن به همراه خواهد داشت. تراکتور به‌عنوان قهرمان لیگ برتر ایران و تنها نماینده کشورمان در لیگ نخبگان حضور دارد و این بار با قرعه‌ای مناسب، شانس این را دارد که به مراحل بالاتر صعود کند. با مشخص شدن برنامه بازی‌های تیم تراکتور تبریز در لیگ نخبگان آسیا، شاگردان اسکوچیچ رقبای خود را شناختند. نکته حائز اهمیت در خصوص بازی‌های این تیم، عدم تقابل با نمایندگان عربستانی است که این موضوع باعث می‌شود تا باتوجه به تفاوت سطح موجود میان تیم‌های عربستانی و سایر کشورهای دیگر آسیا، تراکتور با خوش اقبالی از این موضوع سود ببرد. این تیم همچنین برابر السد، الشرطه، الدحیل و الوحده میزبان خواهد بود و باید خودش را برای چهار تقابل خارج از خانه مقابل شباب الاهلی، نسف‌قارشی، الشارجه و العرافه آماده کند.

امتیاز ویژه برای عربستانی‌ها

سال گذشته دور حذفی در عربستان برگزار شد و همین میزبانی باعث شد تا تیم‌هایی مثل النصر، الهلال و الاهلی شرایط ویژه‌تر و بهتری در قیاس با سایر رقبای به‌خصوص شرقی پیدا کنند. این میزبانی، نه به‌لحاظ کیفیت، بلکه به‌دلیل امتیاز ویژه‌ای که عربستانی‌ها از آن بر خوردار شدند با اعتراض چندتیم از جمله ژاپنی‌ها همراه شد. آنها معتقد بودند که قرار نیست دو، سه تیم عربستانی به‌یک‌باره در شرایط حساس از امتیاز ویژه میزبانی با حضور تماشاگر بهره‌مند شوند اما اعتراض این تیم‌ها به جایی نرسید و بار دیگر ثابت شد، قدرت چانه‌زنی و لابی کشورها در مناسبات بین‌المللی چه تأثیری دارد. همین میزبانی‌ها باعث شد تا تیم پنجم لیگ عربستان، به مقام قهرمانی در لیگ نخبگان برسد. این بار نیز براساس فرمت مسابقات، پس از پایان مرحله لیگ، هشت تیم برتر به مرحله یک‌چهارم نهایی صعود خواهند کرد. این مرحله تا فینال به‌صورت متمرکز و در عربستان برگزار می‌شود و بین ۱۷ تا ۲۵ آوریل ۲۰۲۶ به پایان می‌رسد. لیگ نخبگان آسیا در شرایطی قرار است برگزار شود که در مرحله گروهی، نمایندگان یک کشور رودرو می‌هم قرار خواهند گرفت. این در حالی است که از کشورهای عربستان، قطر و امارات سه نماینده وجود دارد و از پاکستان، عراق و ایران تنها یک تیم در این فصل بازی خواهند کرد. اگر تیم‌های ایرانی در هر دو تورنمنت بتوانند نتایج قابل توجهی کسب کنند، می‌توانند برای سال‌های آینده سهمیه ایران را نیز بار دیگر افزایش دهند.

چهره

پرواز پدر سرناواری

همت‌علی رضایی، سرناواز مشهور لرستانی، پنج‌شنبه ۲۳ مردادماه در سن ۹۷ سالگی درگذشت. او که در شمار برجسته‌ترین‌ترین چهره‌های موسیقی بومی لری و لکی بود، سابقه حضور در جشن هنر شیراز، جشن هنر توس و جشنواره موسیقی فجر را داشت و در ضبط‌های پژوهشی موسیقی نواحی و حتی موسیقی فیلم «خون بس» مشارکت کرد. رضایی، جایزه‌های زیادی نیز در این جشنواره‌ها کسب کرد و از اوبه همراه برادرش، شکرعلی رضایی، در هجدهمین جشن خانه موسیقی ایران در سال ۱۳۹۶ تجلیل شد. این دو برادر، آلبومی مشترک با نام «سور و سرنا» نیز در کارنامه هنری خود دارند.

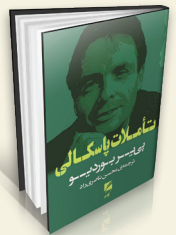
برخی رضایی را آخرین راوی سرنای لرستان می‌دانستند زیرا او رپرتوار کهن آیین‌ها، بازی‌ها و حرکات موزون لکی و لری را در حافظه داشت، بر ادبیات شفاهی و اشعار کهن و موسیقی مقامی نیز مسلط بود و بر همین اساس نوازندگی او بر الگوهای چون اجرای پیوسته نغمه‌ها، بداهه‌پردازی خلاقانه و تطبیق موسیقی با فضای آیینی و جمعیت محلی استوار می‌شد. بدین ترتیب آثار او فراتر از اجرای ساز، راوی فرهنگ بومی لرستان و زاگرس نشینان نیز بود.

کتابخانه

از جامعه‌شناسی به فلسفه

کتاب «تأملات پاسکالی»، تفسیری اجتماعی-فلسفی از نقش جامعه‌شناسان است و به بازگشت جامعه‌شناسی به ریشه‌های فلسفی خودش معطوف شده است. بورديو در این کتاب، به‌صراحت خودش را پاسکالی می‌داند. پاسکال، مثاله مسیحی قرن هفدهم، در میان افراد تأثیرگذار بر بورديو در سال‌های پایانی عمر او، اهمیت بیشتری دارد و مظهر گسستی فلسفی و الهام‌بخش از فلسفه است زیرا بر اهمیت عمل عوام‌الناس تأکید می‌کند و با افاضه فلسفه محض از مغزهای فلاسفه مخالف است. بورديو، در این اثر، اما بر ساخته‌های نظری پیشین خود را تشریح می‌کند و در این اثنا، به مطالعات تجربی گسترده خود طی سال‌های گذشته نیز می‌پردازد. البته زمانمندشدن بر ساخته‌های نظری او چالش عمده‌ای است. برخی جامعه‌شناسان معتقدند، بورديو در تأملات پاسکالی بر تلفیق پیراسته‌های خود از بر ساخته‌های نظری گذشته نظیر عادت‌واره، میدان، خشونت نمادین و نظایر آن طی چنددهه تأکید دارد. مترجم اثر به فارسی، دانش‌آموخته زبان فرانسه و کارشناسی ارشد پژوهش علوم اجتماعی از دانشگاه تهران است و از سال ۱۳۹۷ تاکنون در مدرسه عالی مطالعات اجتماعی فرانسه فعالیت دارد.

نام کتاب:

تأملات پاسکالی

نویسنده: پی‌یر بورديو

مترجم: محسن

ناصری‌راد

انتشارات: نشر گام نو

تاریخ

تاسیس حزب دموکرات کردستان ایران

۲۵ مردادماه ۱۳۲۴ حزب دموکرات کردستان ایران توسط قاضی محمد در مهابادبنیاد گذاشته‌شد. این اتفاق پس از آن رخ داد که قاضی محمد به‌همراه هیئت‌تی برای ملاقات سرکنسول شوروی به تبریز دعوت شد. این گروه سپس به باکو رفت و با میرجعفر باقروف، نخست‌وزیر جمهوری شوروی سوسیالیستی آذربایجان، دیدار کرد. باقروف در این دیدار با تأکید بر اهمیت تشکیل فرقه دموکرات آذربایجان، کرد‌ها را نیز تشویق به انجام عملی مشابه کرد و ابراز داشت برای نیل به آزادی، تشکیل چنین تشکلی ضروری است. در کنار این تشویق‌ها، باقروف «جمعیت احیای کرد» را که از سال ۱۳۱۷ و مخفیانه آغاز به کار کرده اما در مدت کوتاهی توانسته بود بسیاری از سران ایل‌ها را به خود جذب کند، ساخته و ابزار امپریالیسم معرفی کرد. بدین ترتیب قاضی محمد و هیئت همراه او در بازگشت از این سفر، نخست‌دست به انحلال جمعیت احیای کرد، سپس با انتشار بیانیه‌ای تاسیس حزب دموکرات کردستان را اعلام کرد. دو ماه بعد نیز این گروه با استفاده از شرایط اشغال بخشی از کردستان به‌دست ارتش شوروی، جمهوری مهاباد را تشکیل داد.